

Weetjesspel - leidraad

- aparte kubus met kleurvlakken
- 5 gekleurde antwoordkaarten
- 45 spelkaartjes: 9 kaartjes per kleur
- Scorebord: lijst met namen om punten te noteren (facultatief)

Aantal spelers

Kan gespeeld worden met meerdere spelers. Kinderen kunnen het zelfstandig spelen tijdens het hoekenwerk. Kan ook meegenomen worden naar huis om te spelen met ouders, broers, zussen. Je kan iemand aanduiden die de antwoordkaarten bijhoudt en de antwoorden controleert.

Werkwijze

Leg alle kaartjes per kleur in stapeltjes op tafel. De kinderen gooien de kubus om beurt en nemen een kaartje van die kleur om een vraag te beantwoorden. Indien het antwoord juist is, krijg je telkens 1 punt. Dit wordt genoteerd op het scorebord en het kaartje wordt opzij gelegd. Indien het antwoord fout is, wordt het juiste antwoord van de antwoordenkaart gelezen en wordt het kaartje onderaan de stapel terug gelegd.

Bij een gooi op de paarse kant, moet het kind een beurt overslaan.

Variant op het spel

Indien men het antwoord niet weet, mag het kaartje aan de volgende speler doorgegeven worden of je moet de volgende keer een beurt overslaan.

Diegene met het hoogste aantal punten heeft gewonnen.

Weetjesspel - vraagkaarten

Groene kaarten

1. Zou iemand met dementie verloren kunnen lopen? En dan zijn huis niet meer kunnen terugvinden?
2. Kan het zijn dat een persoon met dementie iemand anders niet meer herkent? Dat hij bvb een familielid niet meer herkent?
3. Denk je dat bezoek van familie belangrijk is voor iemand met dementie?
4. Kan het gebeuren dat mensen met dementie de juiste woorden niet meer vinden?
5. Stel je voor: een dementievriendelijke stad : hoe zou die er kunnen uitzien?
6. Kan het gebeuren dat mensen met dementie voorwerpen, geluiden of geuren niet meer herkennen?
7. Zou het kunnen dat mensen met dementie moeite krijgen met bepaalde handelingen vb veters strikken, eten met mes en vork, rits dicht doen?
8. Hebben mensen met dementie soms hoofdpijn?
9. Denk je dat je aan dementie sneller kan doodgaan dan aan een andere ziekte?

Gele kaarten

1. Bij iemand met dementie moet je ...
 1. je kwaad maken
 2. rustig en duidelijk praten
2. Er is iets gebeurd. Kan het zijn dat iemand met dementie dit snel weer vergeet?
3. Krijgen alleen oudere mensen dementie. Bijvoorbeeld pas vanaf 90 jaar?
4. Je bent op de speelplaats op je hoofd gevallen. Kan je daarvan dementie krijgen?
5. Is dit waar? "Iemand met dementie kan herinneringen aan vroeger soms wel onthouden"
6. Bij iemand met dementie is volgend orgaan ziek:
 1. hart
 2. hersenen
 3. longen
7. Mensen met dementie hebben geen gevoelens meer. Waar of niet waar?
8. Zijn mensen met dementie soms angstig omdat hun leefwereld zo vreemd en onherkenbaar aanvoelt?
9. Valt het voor dat mensen met dementie vaak dezelfde vragen stellen?

Blauwe kaarten

1. Is dementie besmettelijk?
2. Kan je aan mensen zien dat ze aan dementie lijden? Wat denk je?
3. Wat komt er voor bij mensen met dementie?
 1. een open wonde
 2. suikerziekte
 3. verwardheid
4. Kan je dementie krijgen van bij je geboorte?
5. 'Verwardheid in tijd' betekent:
 1. dat de persoon niet meer weet welke dag, maand of jaar we zijn
 2. dat iemand per vergissing met een teletijdmachine naar de tijd van de ridders en kastelen is verplaatst.
6. 'reminiscentie' betekent:
 1. bijvoorbeeld met oude foto's herinneringen aan vroeger ophalen en daar samen over praten
 2. een operatie aan de hersenen om dementie te genezen
7. Wie veel dingen vergeet lijdt aan dementie:
 1. waar
 2. niet waar
8. Sommige mensen met dementie doen niks. Ze zitten de hele dag in de zetel.
 1. waar
 2. niet waar
9. Sommige mensen met dementie hebben 'bewegingsdrang'. Dit betekent:
 1. dat de persoon onrustig is en steeds maar wil rondlopen en bewegen
 2. dat de persoon veel wil sporten om spieren bij te kweken.

Oranje kaarten

1. Doe-vraag: spel het woord “kamer” omgekeerd. Dit is één van de vragen bij een geheugentest voor mensen met dementie.
2. “Vergeet dementie; onthou mens” Wat betekent volgens jou de slogan van deze Vlaamse campagne?
3. Wat is een “praatcafé dementie”?
 1. Een café waar enkel mensen met dementie toegelaten zijn.
 2. Bijeenkomst voor familieleden van mensen met dementie en andere geïnteresseerden. Men krijgt er informatie en kan met elkaar ervaringen uitwisselen.
4. Hoe kan je de aandacht krijgen van een persoon met dementie?
 1. Door zeer luid te roepen
 2. door op gelijke hoogte te staan of te zitten en mensen in de ogen te kijken
 3. door eerst even aan zijn mouw te trekken
5. Dit is Joop de zakdoekknoop. Wat is de betekenis van de knoop in de zakdoek?
6. Doe-vraag: trek van het getal 100 telkens het getal 7 af. Doe dit 5 keer.
100 min 7 =
Min 7 is.....
Min 7 is....
Enz...
Dit is een vraag bij de geheugentest van mensen met dementie
7. Hoe heet deze figuur?
8. Doe vraag: teken een uurwerk en duid daarop aan dat het 10 uur is.
Dit is een vraag bij de geheugentest voor mensen met dementie.
9. Is de ziekte van Alzheimer een soort dementie?
 1. Ja
 2. neen

Rode kaarten

1. Kan dementie genezen?
2. Denk je dat dementie vooral voorkomt bij jongere of bij oudere mensen?
3. Kan je een paar problemen noemen waar mensen met dementie last van hebben?
4. De Werelddag dementie gaat elk jaar door op :
 1. 1 januari
 2. 21 maart
 3. 21 september
5. Moet je de gevoelens van mensen met dementie altijd ernstig nemen?
 1. Ja, de gevoelens van deze persoon zijn echt
 2. Nee, de gevoelens wisselen constant en de persoon vergeet het toch onmiddellijk weer.
6. Iemand met dementie zal steeds minder initiatief nemen om dingen te doen of mensen te contacteren
 1. Waar
 2. Niet waar
7. Je kan in elke provincie In Vlaanderen terecht bij een expertisecentrum dementie voor informatie en tips.
 1. Waar
 2. Niet waar
8. Ken je de naam van het expertisecentrum dementie in je buurt?
9. Ken je de naam van een website waar je betrouwbare informatie over dementie kan vinden?

Weetjesspel - antwoordkaarten

Groene kaarten

1. Ja
2. Ja
3. Ja
4. Ja
5. Dementievriendelijk zijn betekent dat je mensen met dementie met respect behandelt. Overall waar mensen komen worden ze vriendelijk en beleefd geholpen. (vb in de winkel, als ze verloren lopen en de politie vindt hen terug, aan het loket als ze inlichtingen nodig hebben, in een museum.
6. Ja
7. Ja
8. Soms wel
9. neen

Gele kaarten

1. Rustig en duidelijk praten
2. Ja
3. Neen, ook mensen die jonger zijn kunnen dementie krijgen vb als je 55 jaar bent.
4. Neen
5. Ja
6. Hersenen
7. Niet waar
8. Ja
9. Ja

Blauwe kaarten

1. Neen
2. Zeker niet in het begin, later kan je wel dingen opmerken in hun gedrag of aan hun taal.
3. Verwardheid
4. Neen
5. Dat de persoon niet meer weet welke dag, maand of jaar we zijn.
6. Bijvoorbeeld met oude foto's herinneringen aan vroeger boven halen en daar samen over praten, sommige mensen beleven daar veel plezier aan en kunnen nog heel goed vertellen over vroeger.
7. Niet altijd. Je kan ook veel vergeten omdat je stress hebt, slecht geslapen hebt, vermoeid bent, omdat je het te druk hebt.
8. Waar. - Sommige mensen met dementie worden heel stil en doen nog zeer weinig dingen uit zichzelf.
9. Soms lopen mensen met dementie altijd maar rondjes rond de tafel of ze lopen van de ene kamer in de andere of ze verleggen voortdurend dingen in huis.

Oranje kaarten

1. R E M A K
2. De slogan betekent dat een mens altijd meer is dan zijn ziekte alleen. We proberen hem/haar als volwassen mens te zien en te kijken naar wat hij/zij wel nog goed kan. (vb praten met jou, vertellen over vroeger, je knuffelen, een appel schillen...)
3. Een praatcafé is een bijeenkomst voor mensen die zorgen voor iemand met dementie en wat meer informatie wensen of willen praten met anderen over de ziekte en hun ervaringen.
4. De aandacht krijg je het best door op ooghoogte te staan en oogcontact te maken, dwz mensen in de ogen te kijken als je tegen hen praat.
5. Vroeger legden mensen een knoop in hun zakdoek als ze iets niet wilden vergeten.
6. $100-7=93$
 $93-7=86$
 $86-7=79$
 $79-7=72$
 $72-7=65$
7. Joop de zakdoekknop

- 8.
9. ja

Rode kaarten

1. Neen, tot nu toe is dementie niet te genezen. De ziekte wordt langzaamaan slechter.
2. Dementie komt het meest voor als je ouder bent. Hoe ouder je bent, hoe meer kans om dementie te krijgen.
3. Enkele problemen: problemen met onthouden, woorden niet vinden, verkeerde woorden zeggen, de weg niet meer vinden, niet weten welke dag of jaar het is, niet meer weten hoe oud iemand zelf is, anderen niet meer herkennen, geen koffie meer kunnen zetten, geen maaltijd meer kunnen klaarmaken, je fiets niet meer kunnen herstellen.
4. 21 september is wereldwijd de werelddag dementie. Dan worden er speciale acties gedaan en komt dit in de pers.
5. De gevoelens van mensen met dementie zijn echt, je moet ze serieus nemen en ernaar luisteren.
6. Waar
7. Waar, in elke provincie zijn zelfs 2 centra waar je terecht kan met je vragen over dementie.
- 8.

West-Vlaanderen	Sophia	Kortrijk
	Foton	Brugge
Oost-Vlaanderen	Paradox	Gent
	Meander	Dendermonde
Antwerpen	Orion	Antwerpen
	Tandem	Turnhout
Vlaams Brabant	Memo	Leuven
	Broes	Brussel
Limburg	Contact	Hasselt

En er is een Vlaams Expertisecentrum dementie te Antwerpen

9. www.dementie.be
www.onthoumens.be
www.jongdementie.info
www.alzheimerliga.be